

[Poul Møller.]

er med til at træffe afgørelse ved forhandlingsbordet dog får en stilling her, hvor vi kan forelægge vore synspunkter, og hvor vi kan konsulteres om alle de centrale landbrugsproblemer. Jeg vil derfor ved denne lejlighed over for den højtærede udenrigsminister understrege mit partis ønske om, at vi sikrer os størst mulig indflydelse på og muligheder for deltagelse i de forhandlinger, der her skal føres.

Nu er chokrapporten kommet, den reviderede chokrapport, og chokvirkningen er nok føleligt nedsat, men der er alligevel al mulig anledning for os til hurtigt at gå i gang med forhandlinger om, hvordan vi skal mildne overgangsperioden, så at den bliver en opbygningsperiode for vore erhverv i højere grad end en nedbrydningstid. Vi har pligt til at give de flest mulige virksomheder en chance for at klare sig, selv om vi selvfølgelig må se i øjnene, at det nuværende billede af dansk erhvervsliv ikke kan bevares ud i fremtiden. Det tjener imidlertid intet fornuftigt formål ikke at gøre, hvad vi kan udrette uden urimelige opofrelser, for at det hele kan få et roligt forløb og vi kan få en glidende og fornuftig overgangsperiode for vore erhverv.

Den økonomiske stilling, vi befinder os i, er af den største betydning for vore muligheder under en sådan omstillingsproces og for vore chancer i øvrigt i overgangsperioden. Jeg kan derfor ikke tilbageholde et dybtfølt suk over det, der blev sat over styr i forårets lønkapløb. Jeg tror, at vi for et år siden havde været bedre rustet til at gå i gang med denne omstillingsproces, end vi er i dag. Der hviler derfor et ansvar på regeringen for den svaghed, jeg tør næsten sige letsindighed, der blev udvist, dengang de gode tider fik lov at skøtte sig selv i forårsmånederne.

Nu taler man om samordning, men havde det ikke været bedre, om viljen til samordning af den økonomiske politik havde givet sig kontante udslag for et halvt eller et helt år siden? Vi ser meget vel, at der kan være en vis mening i at nedsætte et vejledende samordningsorgan, hvor alle de mange, der har ansvaret for den økonomiske politik, mødes, men jeg vil advare imod at tro, at den hellige grav dermed er vel forvaret. Til syvende og sidst er det

folketinget, der skal samordne den økonomiske politik. Hvis viljen ikke er til stede her og hos regeringen, så hjælper det intet at nedsætte nye organer og oprette nye institutter.

Jeg vil også advare imod at give et samordningsorgan beføjelser, der forflygtiger det valgte tings og den parlamentariske regerings ansvar. Jeg minder her om Kumbels ord: hvis man la'r sit ansvar ligge — tror man, at man har det ikke. Derfor skal man være forsigtig med at instituere nye ansvarlige organer, fordi det let fører med sig, at så skubber man ansvaret fra dem, der i virkeligheden har ansvaret over for det danske folk, nemlig det høje folketing. Jeg tror ikke, at organisationernes tiltagende væld mindsker ved at give deres ledere nye beføjelser. Det er folketinget, der må udstikke rammerne for organisationernes liv og kamp, og det skal ikke være det omvendte, vi skal opleve. Det er folketinget, der har ansvaret for inflationsbekæmpelsen, og det kan ikke frigøre sig herfor ved at instituere et overting, hvor de inflationsfremkaldende organisationer sættes side om side.

Valutastillingen er blevet svækket i disse måneder, denne gang desværre ikke kun som følge af den store indenlandske efterspørgsel, men ulykkeligvis tillige som følge af et fald i vort landbrugs eksportindtægter. Det er første gang i flere år, at Danmark står over for en forringet valutabeholdning som følge af en forringelse af eksportindtægten, og selve den kendsgerning, at en af årsagerne til faldet i valutabeholdningen er ringere afsætningsmuligheder, kan skabe en langt farligere valutakrise, end hvis det kun var en forøget indenlandsk efterspørgsel, der var tale om.

Udviklingen for det danske landbrug har forværret sig i betydelig grad, siden folketinget sluttede sit arbejde. Afsætningsvanskelighederne er øget, og prisfald er fremkommet på snart sagt alle områder. Disse prisfald har ikke blot været små krusninger, men for flere varegrupper vedkommende af næsten katastrofal størrelse. Overproduktion i store dele af verden, i andre lande fremkaldt ved subsidier og støtteforanstaltninger til de pågældende landes landmænd, er den væsentligste årsag, men der er også i Danmark foregået en stærkt stigende produktion, og for en enkelt